

Praxis – Bra Miljöval Värmeenergi 2013

Version: 2017-08-28

Kriterium 1.1

En av grundpelarna i miljömärkningen för värmeenergi är att icke förnybar energi får ingå med maximalt 10% i produkten. Kriteriet lyder:

”1.1 Icke förnybar energi som ingår i produktens livscykel får uppgå till högst 10 % av utlevererad värmeenergi. Här ingår, utöver icke förnybart bränsle, icke förnybar energi som använts till

- utvinning, transport och förädling av bränsle,*
- uppstart, spetslast och underhållseldning,*
- processenergi vid anläggning, samt*
- transport av aska.*

Övrig fossil inblandning eller andra utsläpp av växthusgas som kan anses vara del i produktionsprocessen räknas in i den totala siffran.”

Av särskilda skäl, såsom extremt kallt väder eller haverier, kan det i vissa situationer förekomma att 10%-regeln överskrids för ett enskilt år. Om licenstagare förutser att detta kommer att ske ska vederbörande skyndsamt meddela Naturskyddsföreningen. Med en korrekt och ingående förklaring till varför situationen uppstått, och under förutsättning att det inte är ett återkommande avsteg från kriterierna, kan produktionen för året ändå godkännas.

Förutom de punkter som anges ovan i listan ingår utsläpp av växthusgas i form av köldmedier från värmepumpar. Detta specificeras också i kriterium 3.5:

”3.5 För värmepumpar ska finnas en plan med uppföljning för att motverka läckage av köldmedier. Läckage av köldmedier till luft innebär klimatpåverkan och hanteras enligt punkt 1.1”

Beräkning av sådana utsläpp sker enligt Naturskyddsföreningens beräkningsmodell.

Kriterium 1.3

Värmeenergi märkt med Bra Miljöval utgör inte nödvändigtvis hela produktionsvolymen för en enskild licenstagare. För att underlätta förståelsen av principerna kring allokering kommer här ett par förtydliganden. Kriteriet lyder:

”1.3 Försäljningen av värmeenergi märkt Bra Miljöval måste motsvaras av lika stor mängd producerad värmeenergi enligt gällande kriterier för Bra Miljöval vid kalenderårets slut.”

Den fjärrvärme som ingår i en produkt märkt Bra Miljöval måste produceras inom ett och samma fysiska fjärrvärmenät. Allokering av värmen kan alltså inte ske mellan icke sammankopplade enheter.

Efter godkännande av Naturskyddsföreningen kan allokering av bränsle och/eller aska tillåtas, för den händelse att endast en delvolym klarar kraven eller om licenstagaren bara önskar märka en delvolym.

Värme från anläggningar som inte drivs/ägs av licenstagaren kan också ingå i licensen men måste då på förhand godkänts i Ansökan. Det innebär att alla kriterier måste uppfyllas även för dessa anläggningar samt att revisionen även måste omfatta dessa.

Kriterium 1.4

För att en värmevolym ska anses vara märkt med Bra Miljöval ska alla kriterier vara uppfyllda. Det gäller även kriteriet om avsättning till fonder. Kriteriet lyder:

”1.4 Värme märkt Bra Miljöval ska åtföljas av en fondavsättning för energieffektivisering och/eller -konvertering motsvarande 500 kr/GWh. De avsatta medlen kan nyttjas för energieffektiviserings- och konverteringsprojekt enligt Bilaga 1 – Energieffektiviserings- och konverteringsfond. Dessa ska vara godkända av Naturskyddsföreningen. Fondmedel för energieffektivisering kan också avsättas i Naturskyddsföreningens centrala energieffektiviseringsfond. Naturskyddsföreningen förmedlar då stöd till konverterings- och energieffektiviseringsprojekt enligt Bilaga 1 – Energieffektiviserings- och konverteringsfond.”

Värmen anses alltså märkt först när den säljs som märkt (i avsikten att sedan betala fondavsättningar). Det innebär att licenstagare som återkommande låter bli att erbjuda och marknadsföra märkt värme till sina kunder, inte i egentlig mening kan anses ha produkten. Naturskyddsföreningen kan då välja att säga upp licensen eftersom en licens utan innehåll riskerar att utgöra grönmålning av företag. I punkt 6.6 e) i Licensvilkorens Allmänna Villkor anges vidare att försäljningen inte får motarbeta Naturskyddsföreningens ändamål vilket den kan anses göra om produkten vid upprepade tillfällen inte erbjuds till försäljning. Punkten lyder:

”6.6 Licenstagaren skall vid all marknadsföring och försäljning av Produkten, ansvara för att:

e) marknadsföringen eller försäljningen inte strider mot Svenska Naturskyddsföreningens ändamål eller policy eller mot bestämmelser i gällande rätt, ”

Kriterium 2.5

Viss aska från förbränningsanläggningar skall enligt kriterierna återföras till skogsmark (se *Bilaga 2 Askhantering* för exakta specifikationer om vilka typer av askor det gäller). Detta är ett krav för att värmeenergin ska kunna miljömärkas. I kriteriedokumentet finns även specificerade krav på askans kvalitet samt hanteringen av den. Kriteriet lyder:

”2.5 Aska från bibränslen som nyttjats för produktion av värme märkt Bra Miljöval ska återföras till skogsmark. Skulle delar av askvolymen inte uppfylla Skogsstyrelsens rekommendationer gäller riktlinjerna presenterade i Bilaga 2 – Askhantering.”

För den händelse det skulle visa sig vid revision att en askvolym under föregående år inte höll kvaliteten för att återföras till skogsmark, åläggs licenstagaren att istället bekosta att en annan askvolym återförs, alternativt att betala en straffavgift. Dessa kompensationsåtgärder kan dock aldrig komma ifråga som ordinarie förfarande. Detta innebär att produktion som i Ansökan inte klarar kraven på askkvalitet och askåterföring inte kan godkännas som Bra Miljöval värmeenergi.

Kriterium 2.7

När det gäller träbränslen och uttaget av sådana är det viktigt att ställa krav på både skötsel och avverkning. Naturskyddsföreningen anser att det är nödvändigt att verifiera att så sker genom en tredjepartscertifiering. Kriteriet lyder:

”2.7 Biobränslen baserade på träbränslen, inklusive grot, ska ha sitt ursprung i FSC-certifierat skogsbruk eller motsvarande. Förädlade biobränslen som pellets och briketter från icke återvunnen råvara ska ha sitt ursprung i FSC-certifierat skogsbruk eller motsvarande.”

Naturskyddsföreningens tolkning av ”...eller motsvarande.” innebär i praktiken att Naturskyddsföreningen godkänner produkter som är FSC-märkta eller som kan visa att de klarar motsvarande kriterier. Detta måste i så fall verifieras med dokumentation som motsvarar ett godkännande för FSC. Eventuella motsvarande certifieringsystem ska i förekommande fall på förhand godkännas av Naturskyddsföreningen. Observera att FSC Controlled Wood inte innebär att bränslet är FSC-märkt. Observera vidare att PEFC inte godkänns som verifikat eftersom Naturskyddsföreningen anser att standarden på kraven är för låg, se t ex WWFs utvärdering av olika standarder (WWF Certification Assessment Tool).